

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobce

J. B.

bytem X

zastoupeného JUDr. Nadjou Clare Hrušovskou, advokátkou
se sídlem Pod Jezerem 415/2, Plzeň

proti

žalovanému

Ministerstvu zemědělství

se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 6. 2024, č. j. MZE-33969/2024-14131

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „*správní orgán prvního stupně*“ nebo „*Fond*“) ze dne 26. 9. 2023, č. j. SZFI/2023/0621145. Tím byla žalobci podle ustanovení § 11a zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, v rozhodném znění (dále jen „*zákon o SZIF*“), uložena povinnost vrátit finanční prostředky

v plné výši 9 491 819 Kč, které mu byly poskytnuty jako dotace v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, na opatření II 2.4. *Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společných funkcí lesů* (dále jen „dotace“).

2. Správní orgán prvního stupně především shledal, že žalobce porušil část A, kapitolu 3, písm. l) Pravidel, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 - 2013, č. j. 154936/2012-MZE-14112 (dále jen „Pravidla“), neboť do žádosti o dotaci uvedl údaje a popis projektu, které již v době podání této žádosti nebyly platné. Dle správního orgánu prvního stupně žalobce již v této době věděl, že projekt nebude realizován podle údajů a popisu projektu v podané žádosti. Tím žalobce porušil též čl. XIII odst. 1 dohody o poskytnutí dotace (dále jen „Dohoda“). Kromě toho Fond v průběhu řízení dovodil, že žalobci by byly kráceny finanční prostředky i z důvodu porušení části A kapitoly 12 písm. h) Pravidel ve výši 457 205,92 Kč, a to jako nezpůsobilé výdaje vynaložené na položky, které nebyly součástí projektové dokumentace předložené se žádostí o dotaci.

Žalobní body

3. Žalobce má za to, že se Fond nevypořádal se všemi jeho námitkami ani s návrhem na doplnění dokazování, a dále že vycházel z nesprávně a neúplně zjištěného skutkového stavu věci. Kontrolní orgán nebyl na místě samém, proto dle žalobce nemohl rozhodovat správně jen na základě listin.
4. V době od realizace výběrového řízení až do dokončení stavebních prací byla k dispozici pouze jediná dokončená projektová dokumentace z ledna 2012. Žalobce nebyl odborníky z oboru upozorněn, že by si měl vyžádat změny projektu, když šlo o drobné změny technologického postupu při realizaci. Nakonec byl žalobce ze strany Fondu opakovaně kontrolován před vyplacením prostředků a žádné vady v jeho postupu, které by bránily ve vyplacení dotace, mu nebyly vytknuty. Žalobce za účelem srovnání rozsahu a typů projektové dokumentace z ledna 2012 a z dubna 2013 nechal zpracovat znalecký posudek. Soudní znalec Ing. Mráček v něm konstatoval, že z hlediska rozsahu a stupně jsou dokumentace totožné.
5. Objednávka na zpracování dokumentace skutečného provedení a rozpočtu je ze dne 28. 10. 2012. Dílo se realizovalo až na jaře 2013. Bez stavebního vzdělání a zkušenosti v oboru si žalobce nemohl všimnout, že datum na papírových deskách obsahujících výkresovou dokumentaci se neshoduje s tím, co je uvnitř na jednotlivých výkresech.
6. Fondu bylo doručeno dne 12. 12. 2019 sdělení Městského úřadu Rokycany, z něhož vyplývá, že skutečně provedené dílo neodpovídá předloženému ohlášení udržovacích prací, schválenému na základě projektové dokumentace vypracované v lednu 2012. K tomu žalobce namítl, že se s tímto sdělením nemohl seznámit před vydáním předchozího rozhodnutí Fondu, o jeho existenci se dozvěděl až z doručeného rozhodnutí ze dne 28. 8. 2020. Zároveň byla po dokončení stavebních a udržovacích prací v červenci 2013 na místě kontrola MÚ Rokycany, a jak ze zápisu, tak z výpovědí příslušných úřednic úřadu před policejním orgánem nevyplývá, že by na místě prohlídky zjistily nesrovnalosti a vyvodily z toho příslušné závěry.
7. Dle žalobce není možné, aby *ex-post* kontrola Fondu, provedená bez fyzického šetření na místě realizace projektu, ustanovila závěr ohledně realizace položek z rozpočtu, které byly skutečně provedeny. Veškeré položky uvedené v položkovém rozpočtu byly realizovány v

předmětném díle, což bylo potvrzeno i několika stanovisky kontrolních orgánů (kontrolou provedenou Fondem, dále pak kontrolou provedeno Nejvyšším kontrolním úřadem ve dnech 3. 5. – 27. 7. 2017).

8. Ke kontrolnímu zjištění ohledně údaje uvedeného k povodni, která byla zapříčiněna přívalovými srážkami, žalobce uvedl, že vyjádření MÚ Rokycany obsahovalo informaci o termínu průběhu povodně dne 20. 6. 2012. Výběrové řízení bylo provedeno v lednu 2012. Toto výběrové řízení bylo provedeno na základě projektové dokumentace k povodňové vlně v roce 2011, jelikož v té době se nepředpokládalo, že by měla následovat ještě kalamita další v roce 2012. Z podmínek uvedených v Pravidlech je zřejmé, že pokud se událo několik povodňových aktivit v povoleném období, je na uvážení žadatele, kterou povodeň uvede v Žádosti o dotaci.
9. Jako další rozpor žalovaný uváděl realizaci sypané hráze, která nebyla zmíněna v Žádosti o dotaci. K tomu žalobce namítl, že v Hlášení o změnách č. 1 byla změna sypané hráze provedena. Při výběrovém řízení v lednu 2012 se jeho účastníci shodli, že projektantem navržené řešení úplně nezohledňuje místní poměry a namísto zbudování dvou břehů koryta podle projektové dokumentace z ledna 2012 se využije přirozený svah a bude stačit jen upravit jeden svah formou sypané hráze. Změna projektové dokumentace se nedělala, protože se dalo předpokládat, že při skutečné realizaci může ještě dojít ke změnám, které nelze předem předvídat.
10. Pokud jde o námitku týkající se dvou rozdílných smluv se společností BERDYCH plus, spol. s r. o. (dále jen „společnost BERDYCH“) – jak byla v různém znění předloženy NKÚ a Fondu, k tomu žalobce vysvětlil, že pokud jde o rozsah a hodnotu díla byly smlouvy stejné. Novější znění, předložené Fondu při žádosti o dotaci, nahrazovalo znění původní smlouvy ze dne 24. 2. 2012 a smlouvy se mezi sebou lišily jen v termínu zahájení realizace díla.
11. Žalobce dále namítl, že lhůta vázanosti na projekt uplynula před zahájením kontroly ex-post a v této závazné lhůtě nedošlo k porušení žádné z podmínek. Výsledné dílo plní určený účel a uložená sankce je pro žalobce tvrdá a zcela likvidační po všech stránkách. Po realizaci projektu je evidentní obnovená funkce lesa, kdy se opravou koryta vodního toku zlepšily vodní podmínky lokality, dále zdroj pitné vody již není znečišťován při zvýšených jarních a podzimních srážkách, a po nově rekonstruovaném úseku lesní cesty se zlepšily podmínky v obhospodařování lesa.
12. Souběžně se zahájením kontroly ex-post Fondem začaly probíhat první úkony trestního řízení proti žalobci. Je zcela evidentní, že mnohá zjištění a argumentace Fondu vyplývají a jsou formulována obdobně jako ve spise policejního orgánu. Jestliže správní orgán přebírá některou argumentaci z trestního řízení, je to porušením práv žalobce, která mají vliv na nesprávné posouzení věci.
13. Žalobce je přesvědčen, že pokud by žalovaný provedl místní šetření, provedl výslech svých kontrolou pověřených zaměstnanců a srovnal jejich výpověď s tím, co vypověděli při hlavním líčení v trestní věci, vzal v úvahu závěry znaleckého posudku Ing. Mráčka i vyjádření odborníka Ing. Velíška, musel by dospět ke zcela jiným závěrům než k takovým, které zaujal v rámci nového projednání věci.
14. Žalobce nesouhlasí s převzatým závěrem Fondu, stejně jako nalézacího Krajského soudu v Plzni v trestní věci, podle něhož jednal se záměrem zbudovat rybník k chovu ryb. K tomu předložil Fondu odborné vyjádření zpracované Ing. Velískem, ze kterého je dle žalobce

zřejmé, že o chovný rybník nešlo a ani jít nikdy nemohlo. Účel opatření byl naplněn, břehy byly vyčištěny a zemní práce na odbahnění provedeny.

15. Žalobce je přesvědčen, že žalovaný nesplnil pokyn soudu uvedený v odstavcích 68 -77 rozsudku Městského soud v Praze ze dne 16. 3. 2022, č. j. 18 A 59/2021 – 82, a otázku přiměřenosti uložené sankce nepřezkoumal s přihlédnutím k tomu, zda byl účel projektu zcela naplněn. Nezohlednil ani to, že soud žalobci přisvědčil ve vztahu k uvedení povodně z roku 2012 do žádosti o dotaci a nevzal v potaz, že původní pochybení žalobce, tj. neuvedení realizace sypané hráze, bylo správním orgánem prvního stupně odsouhlaseno v režimu hlášení změn.

Vyjádření žalovaného k obsahu podané žaloby

16. Žalovaný má za to, že Fond rozhodoval na základě správně a úplně zjištěného skutkového stavu podle zjištění ze spisového materiálu. Navíc skutkové závěry učiněné žalovaným, respektive Fondem, potvrdil i Městský soud v rozsudku ze dne 16. 3. 2022, č. j. 18 A 59/2021 - 82, který byl následně potvrzen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2023, č. j. 2 Afs 73/2022 - 20.
17. Žalovaný uvedl, že tvrzení žalobce o nemožnosti seznámit se se sdělením MÚ Rokycany před vydáním již zrušeného rozhodnutí Fondu č. j. SZIF/2020/0553655 je bezpředmětné. Tento dokument byl žalobci doručen k vyjádření dne 2. 8. 2023. Žalobce tohoto práva využil, když dne 10. 8. 2023 doručil Fondu své vyjádření.
18. Žalovaný dále uvedl, že žalobce ohlásil MÚ Rokycany realizaci udržovacích prací v rozsahu: protipovodňová opatření, zkapacitnění a stabilizace vodního koryta, oprava lesní cesty a odstranění škod na lesní cestě a sanace břehových částí u vodního toku, k čemuž doložil v té době již neaktuální projektovou dokumentaci. Žalobce k žádosti o dotaci rovněž doložil čestné prohlášení o tom, že pro užívání stavby podle daného projektu není podle stavebního zákona vyžadován kolaudační souhlas ani oznámení o užívání stavby. Dne 12. 12. 2019 bylo Fondu doručeno sdělení MÚ Rokycany, z něhož vyplývá, že skutečně provedené dílo neodpovídá předloženému ohlášení udržovacích prací, schválenému na základě projektové dokumentace vypracované v lednu 2012. Podle tohoto sdělení byla vybudována vodní nádrž, která je ve smyslu § 55 odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona, v platném znění (dále jen „vodní zákon“) klasifikována jako vodní dílo. Skutečně provedená práce tak vyžaduje povolení vodoprávního úřadu podle § 15 a § 8 vodního zákona.
19. Žalobce disponoval projektovou dokumentací vyhotovenou v lednu 2012, kterou v říjnu 2012 předložil jak Fondu k žádosti o dotaci, tak MÚ Rokycany k ohlášení udržovacích prací. V této době však měl žalobce k dispozici již novou verzi projektové dokumentace, podle které byl projekt skutečně proveden. Pokud by žalobce tuto novou projektovou dokumentaci předložil spolu s ohlášením udržovacích prací MÚ Rokycany, tento příslušný vodoprávní úřad by souhlasné stanovisko k udržovacím pracím nevydal.
20. Projektová dokumentace opatřená na deskách datem vyhotovení byla Fondu předložena k žádosti o dotaci, není proto pravdivé tvrzení žalobce, že pokud jde o termíny zhotovení projektové dokumentace, provedl žalovaný naprosto nesprávné skutkové zjištění.
21. Žalobce k žádosti o dotaci předložil projektovou dokumentaci z ledna 2012, avšak po srovnání s fakturovanými položkami bylo zjištěno, že položky byly fakturovány, aniž by měly opodstatnění v předložené projektové dokumentaci. Nejednalo se tedy o výdaje, na které by bylo možné dotaci poskytnout. Z kontrolního protokolu Nejvyššího kontrolního

úřadu („NKÚ“) vůbec nevyplývá, že by i položky neuvedené v projektové dokumentaci byly skutečně realizovány, jak uvádí žalobce.

22. Co se předložených smluv týče, žalovaný uvedl, že dle kapitoly 7 písm. f) části A Pravidel, ostatní výdaje, na které může být poskytnuta dotace, jsou realizovány z hlediska času od zaregistrování žádosti o dotaci do data předložení žádosti o proplacení. Aby žalobce splnil tuto podmínku, uzavřel znovu stejnou smlouvu o dílo po dni podání žádosti o dotaci, čímž došlo k porušení Pravidel. Vzhledem k tomu, že NKÚ byly při kontrole předloženy žalobcem jiné dokumenty, než které byly předloženy Fondu, nemůže se žalobce odvolávat na konstatování neporušení podmínek Pravidel NKÚ v kontrolním protokolu.
23. K domněnce žalobce, že lhůta vázanosti uplynula před zahájením kontroly ex-post, žalovaný uvedl, že lhůta vázanosti projektu na účel je pět let od data podpisu Dohody. V případě potřeby může Ministerstvo zemědělství provést kdykoli zpřesnění nebo změnu Pravidel. Ministr zemědělství schválil dne 20. 8. 2015 dokument nazvaný Zpřesnění Pravidel. Toto zpřesnění se týkalo podmínky, která opravňuje Fond k provádění kontrol u příjemců dotace. Kontrola ze strany Fondu tak může být provedena ode dne zaregistrování žádosti o dotaci po dobu deseti let od proplacení dotace.
24. Žalovaný je dále toho názoru, že uložená sankce je zcela v souladu s Pravidly, která za konkrétní porušení stanoví konkrétní sankci a také s rozsudkem městského soudu. Dle žalovaného bylo prokázáno, že žalobce úmyslně porušil základní Pravidla pro přiznání dotace. Uvedeného si navíc musel být žalobce vědom, nejspíše se právě proto snažil své jednání zastírat například tím, že vodoprávnímu úřadu nepředložil aktualizovanou projektovou dokumentaci a vodoprávní úřad tak nemohl posoudit, jestli k nakonec provedeným pracím nebylo potřeba povolení. Navíc, skutečné provedení prací bylo odlišné od dokumentace o skutečném provedení. Toto skutečné provedení prací poté neodpovídá účelu projektu a vynaložené finanční prostředky byly využity zcela bezúčelně, kdy v rámci trestního řízení bylo jednoznačně zjištěno, že provedené práce, jejichž účelem mělo být protipovodňové opatření v místě s častým výskytem přívalových dešťů, jsou v daném terénu technicky mimořádně nevhodné.
25. Zásah do vlastnického práva pak lze dle názoru žalovaného považovat za zcela legitimní a přiměřený, neboť nikdo nemůže požívat ochrany v důsledku svého nepoctivého jednání, a to ani v případě vlastnictví, neboť podle čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod vlastnictví zavazuje a nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Nebyl naplněn účel projektu, tedy snížení nebezpečí vzniku povodní, respektive omezení jejich možných následků, ba spíše došlo ke zcela opačnému efektu, navíc žalobcův postup byl natolik protiprávní, že byl v trestním řízení shledán vinným ze zločinu podvodu.
26. Žalovaný dále k námitce přejímání závěrů trestního řízení odkázal na posouzení provedené Městským soudem v Praze ve výše citovaném rozsudku.

Rozhodné skutkové okolnosti, dosavadní průběh řízení a obsah spisového materiálu

27. Ze spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
28. Dne 17. 10. 2012 doručil žalobce žádost o dotaci z Programu rozvoje venkova na opatření II.2.4 *Obnova lesního potenciálu po kalamitách a podpora společenských funkcí lesů*, která byla zaregistrována pod registračním číslem žádosti 12/017/2241b/232/000004. Následně dne 9.

5. 2013 podepsal žalobce Dohodu, čímž se zavázal k plnění podmínek stanovených Pravidly. Dne 20. 6. 2013 podal žalobce žádost o proplacení výdajů, na základě které byla žalobci dne 16. 9. 2013 proplacena dotace ve výši 9 491 819 Kč.
29. Po realizaci projektu „*Povodňová opatření – obora Žíkov*“ byla dne 18. 7. 2018 provedena cílená kontrola ex-post č. 22103790, ze které byl vyhotoven Protokol o kontrole č. 22103790, č. j. SZIF/2018/0537139. O zahájení této kontroly byl žalobce informován Oznámením o zahájení cílené kontroly ex-post, č. j. SZIF/2018/0466685. Z uvedeného protokolu o kontrole vyplynulo porušení Pravidel žalobcem.
30. Proti uvedenému protokolu o kontrole podal žalobce dne 20. 9. 2018 námitky, které Fond dne 19. 10. 2018 zamítl rozhodnutím č. j. SZIF/2018/0587839. Dne 23. 1. 2019 vydal Fond Oznámení o uložení sankce č. j. SZIF/2019/0081507, kterým bylo žalobci oznámeno, že bylo zjištěno porušení podmínek Pravidel.
31. Na základě zjištění Fondu byla rozhodnutím ze dne 28. 8. 2020, č. j. SZIF/2020/0553655, uložena žalobci sankce kategorie C, která dle kapitoly 15, odst. 2 části A Pravidel činí snížení dotace o 100 %. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání.
32. Ministerstvo zemědělství odvolání žalobce zamítlo rozhodnutím ze dne 28. 4. 2021, č. j. MZE-20835/2021-14132, sp. zn. 8RV3408/2021-14132.
33. Žalobce podal proti výše uvedenému rozhodnutí ministerstva žalobu k Městskému soudu v Praze, vedenou pod sp. zn. 18 A 59/2021. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 16. 3. 2022, č. j. 18 A 59/2021 – 82, výše uvedené rozhodnutí Ministerstva zemědělství zrušil a věc vrátil ministerstvu k dalšímu řízení. Soud po posouzení věci a došel k závěru, že žaloba je zčásti důvodná, neboť je rozhodnutí ministerstva nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů v otázce přiměřenosti výše vrácené dotace.
34. Ministerstvo proti rozsudku městského soudu podalo kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, ve které navrhlo rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2023, č. j. 2 Afs 73/2022 – 20, byla kasační stížnost zamítnuta.
35. Ministerstvo následně rozhodnutím ze dne 23. 6. 2023, č. j. MZE-20593/2023-14131, zrušilo rozhodnutí Fondu ze dne 28. 8. 2020, č. j. SZIF/2020/0553655, a věc mu vrátilo k novému projednání a rozhodnutí. Ministerstvo v rozhodnutí uvedlo, že v novém řízení, ve kterém bude uložena povinnost vrátit poskytnutou dotaci, bude muset být náležitě odůvodněno, proč právě tato sankce je odpovídající a především přiměřená, a to s ohledem na závěry Městského soudu v Praze a Nejvyššího správního soudu.

Jednání před soudem

36. Při ústním jednání u Městského soudu v Praze dne 24. 10. 2024 zástupkyně žalobce odkázala na písemné odůvodnění žaloby a zdůraznila čtyři zásadní body, na nichž staví závěr o nezákonnosti napadeného rozhodnutí. V prvním z nich namítla, že vydaná rozhodnutí v trestní věci žalobce sice tvoří jádro věci, nicméně žalobce s nimi nesouhlasí a bránil se a dosud brání v řízeních vedených před Nejvyšším soudem a Ústavním soudem. Žalobce má za to, že sám se žádného protiprávního jednání nedopustil, plnou mocí pověřil ke všem úkonům kolem dotace a předmětného projektu pana Kramáře jako odborníka na dotace, sám žalobce je důchodcem, zemědělcem a věcem ani příliš nerozumí, takže žádné nepravdivé údaje poskytovateli dotace vědomě neposkytl. Ve druhém namítla, že ani žalovaný, ani Fond

se nezabývali tím, zda a jak byl účel dotace naplněn, nikdo se nezabýval tím, že žalobce se sám neobohatí, když zhodnotil cizí majetek, účel v podobě ochrany zdroje pitné vody, stavby silnice a protipovodňového opatření byl bezezbytku naplněn a vše tak bylo *lege artis*. Až na udání majitele vodní plochy došlo ke kontrole *ex post*, při níž se již nikdo na místo samé nedostavil a nezabýval se účelností žalobcem vynaložených prostředků. Ve třetím bodě zástupkyně žalobce namítla, že nesouhlasí s povinností vrátit dotaci v plné výši, když při první kontrole na místě samém byla uvedena částka přibližně 400 000 Kč, a byť není zřejmé, jak správní orgány k této částce dospěly, žalobce se naivně domníval, že vratka mu může být uložena právě maximálně v této částce. Ve čtvrtém bodě pak žalobce napadá provedené dokazování, když svědci vyslechnutí v trestním řízení zpochybnili, že by došlo ke změně projektové dokumentace skutečného provedení oproti dokumentaci při žádosti o dotaci, když vysvětlil pochybení při uvedení data zpracování dokumentace, čemuž žalobce v té době nepřikládal žádný význam. Jiná dokumentace než z ledna 2012 a následně z dubna 2013 neexistuje a není tedy pravdou, že žalobce při podání žádosti o dotaci již předložil jinou dokumentaci.

37. Zástupce žalovaného správního orgánu při jednání soudu odkázal na písemné vyjádření k žalobě a na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Zdůraznil, že skutková zjištění byla potvrzena jak v trestním řízení, tak v řízení o správní žalobě před Městským soudem v Praze, důvodem zrušení předchozího rozhodnutí ve věci bylo jen odůvodnění přiměřenosti uložené sankce. Žalovaný trvá na tom, že zjištěné a prokázané uvedení nepravdivých údajů a účelu projektu při podání žádosti o dotaci musí mít za následek vrácení poskytnuté dotace v plné výši, dokazování není třeba jakkoli doplňovat.
38. Žalobce při jednání soudu setrval na svém tvrzení, že se vědomě žádného uvedení nepravdivých údajů nedopustil a že je jedinou osobou, která byla ve věci – podle jeho názoru zcela nespravedlivě – potrestána.

Posouzení věci soudem

39. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů (ustanovení § 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti. Vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
40. Žalobu podala včas osoba k tomu oprávněná.
41. Žaloba není důvodná.
42. Předmět sporu spočívá v otázce, zda jsou správné závěry žalovaného ohledně porušení Pravidel a uzavřené Dohody ze strany žalobce. Správní orgány identifikovaly celou řadu rozporů a pochybení, které také byly jednotlivě žalobcem v předchozím řízení, v podaném odvolání i v nynější žalobě zpochybňovány. Klíčovou otázkou ovšem představuje především skutečnost, zda uplatněná sankce ve výši 100 % je přiměřená.
43. Soud při posouzení této otázky vycházel z následujícího znění Pravidel a Dohody.
44. Podle části A, kapitoly 3, písm. l) Pravidel platí, že „(v) případě, kdy bude zjištěno, že podmínky stanovené pro získání dotace byly splněny jen z části nebo zdánlivě anebo byly uměle vytvořeny a žadatel tak získal výhodu, která není v souladu s cíli a podmínkami opatření, Pravidel či Dohody, nelze dotaci poskytnout/proplatit. Dotaci nelze poskytnout/proplatit rovněž v případě, pokud

bylo ze strany žadatele/příjemce dotace či s jeho vědomím třetí osobou úmyslně podáno nepravdivé prohlášení nebo nepravdivý důkaz. V kterémkoli z těchto dvou případů bude žadatel/příjemce dotace navíc vyloučen z poskytování dotace v rámci téhož opatření během daného a následujícího roku; C.“

45. Podle čl. XIII. odst. 1 Dohody příjemce dotace prohlásil, že veškeré úkony spojené s realizací projektu, které učinil před podpisem této Dohody, jsou v souladu s Pravidly, a že nedošlo ke změnám oproti této Dohodě a stav realizace akce je ke dni podpisu v souladu se žádostí.

Vázanost soudu jinými rozhodnutími při rozhodování o žalobě

46. Podle ustanovení § 52 odstavec 2 s. ř. s. je správní soud vázán rozhodnutím soudů o tom, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal, jakož i rozhodnutím soudu o osobním stavu. Z uvedeného plyne, že Městský soud v Praze byl vázán závěry, ke kterým dospěl Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 22. 4. 2022, čj. 2 T 3/2021 – 1095, ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 9. 12. 2022, sp. zn. 3 To 62/2022.
47. Podle uvedených rozhodnutí byl žalobce uznán vinným spácháním zločinů dotačního podvodu podle § 212 odst. 1, odst. 5 písm. c) tr. zákoníku a poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. c) tr. zákoníku a byl mu podle § 212 odst. 5 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání tří roků s podmíněným odkladem jeho výkonu na zkušební dobu čtyř roků. Podle § 82 odst. 3 tr. zákoníku bylo dále obžalovanému uloženo, aby podle svých sil nahradil škodu způsobenou trestným činem.
48. Skutkově měla trestná činnost žalobce spočívat v zásadě v tom, že se záměrem neoprávněně získat finanční prostředky z dotačního titulu *Program rozvoje venkova* financovaného dílem ze státního rozpočtu České republiky a dílem z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova, jako podnikající fyzická osoba podepsal žádost o dotaci z *Programu rozvoje venkova* a pověřil Ing. Vojtěcha Kramáře, aby ji podal u příslušného Státního zemědělského intervenčního fondu, kam byla žádost zaregistrována dne 17. 10. 2012 na projekt nazvaný „*Povodňová opatření – obora Žíkov*“ na celkovou částku dotace 9 600 000 Kč, a to ačkoli věděl, že v žádosti o dotaci jednak zamlčel, že původní stav území byl ovlivněn jeho vlastní činností, kdy koryto vodního toku zčásti zahrnil betonovými panely a v místě vodního toku se nacházela vodní plocha jím užívaná jako rybník, jednak údaj o zanesení vodního toku zemědělskou orníci ze sousedního zemědělského pozemku nebyl pravdivý a nejméně již od 13. 1. 2012 měl záměr odklonit koryto vodního toku, vystavit hráz podél celé délky úpravy vodního toku a samostatnou vodní plochu, místo prezentovaného jednoho koryta vodního toku zúženého před přepadem, s výstavbou přepadu a dopadové plochy. Poté, co byl obžalovaný dne 11. 1. 2013 Státním zemědělským intervenčním fondem, Regionálním odborem v Českých Budějovicích, vyzván k doložení povinných příloh k žádosti o dotaci, předstíral splnění podmínek pro schválení dotace a doložil prostřednictvím svého zmocněnce v přesně nezjištěné době souhlasné stanovisko a stavebním úřadem ověřenou projektovou dokumentaci *Povodňová opatření obora Žíkov* z ledna 2012 projektové kanceláře NE2D PROJEKT, Ing. Jiřího Nedvěda, ačkoli skutečně plánované a realizované dílo v části týkající se vybudované vodní nádrže podléhalo stavebnímu povolení podle § 15 odst. 1 vodního zákona, a povolení k nakládání s povrchovými vodami podle § 8 vodního zákona, následně došlo ke schválení dotace a dne 9. 5. 2013 došlo k uzavření dohody o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova ČR, v maximální výši 9 600 000 Kč, z čehož příspěvek EU měl činit 7 680 000 Kč a příspěvek z národních zdrojů měl činit 1 920 000 Kč. Následně

obžalovaný Fondu dne 27. 5. 2013 prostřednictvím zmocněnce ohlásil změnu spočívající v provedení násypu hráze podél celé délky vodního toku a k hlášení doložil projektovou dokumentaci „*Skutečné provedení stavby*“ zpracovanou projektovou kanceláří NE2D Projekt Ing. Jiřího Nedvěda, označenou datem 4/2013, přičemž ani tato projektová dokumentace neodpovídala skutečnému provedení stavby a obžalovaným zatajenému účelu stavby – zbudování malého rybníku k chovu ryb, a takto vzniklá vodní nádrž buďto nemá na průchod povodní zájmovým územím žádný vliv, nebo přelitím hráze rybníka, který není opatřen bezpečnostním přelivem, hrozí vznik výrazně vyšších škod, než kdyby rybník nebyl vůbec zbudován, a ani přeložení koryta vodního toku do nové trasy není způsobitelné zamezit škodlivému působení vody, čímž byl popřen dotační záměr zavádění preventivních opatření v lesích, a poté, co byl na základě žádosti o proplacení výdajů podané prostřednictvím zmocněnce dne 20. 6. 2013 obžalovaný požádán dne 25. 7. 2013 kontrolorem Fondu o doplnění dokumentace, mj. splnění požadavku odboru životního prostředí na prohlídku provedených udržovacích prací, dne 26. 7. 2013 oznámil Městskému úřadu Rokycany, Odboru životního prostředí, užívání dokončených úprav – udržovacích prací na ohlášení, kde zamlčel provedené změny stavby, a aniž by tomuto úřadu dodal dokumentaci skutečného provedení stavby, po závěrečné kontrolní prohlídce konané za jeho účasti referentkami Městského úřadu Rokycany, Odboru životního prostředí, aniž by tyto upozornil na provedené změny, podepsal těmito vyhotovený protokol ze závěrečné kontrolní prohlídky povodňových úprav daného toku konané dne 30. 7. 2013, obsahující mj. údaj o tom, že v dolní části úpravy bylo koryto zúženo a zpevněno kamenným záhozem s urovnáním líce, a závěr, že stavba je provedena podle schválené projektové dokumentace, a dne 2. 8. 2013 tento protokol osobně doručil poskytovateli dotace jako požadovanou přílohu k žádosti o proplacení, načež mu dne 16. 9. 2013 na základě toliko zdánlivě splněných podmínek dotačního programu byla vyplacena dotace ve výši 7 593 455 Kč jako příspěvku ze zdrojů Evropské unie a ve výši 1 898 364 Kč jako příspěvku z národních zdrojů České republiky, a to ke škodě Státního zemědělského intervenčního fondu v celkové výši 9 491 819 Kč.

49. Uvedené skutkové a právní závěry již nebylo možno v řízení před správním soudem jakkoli zkoumat, neboť správní soud není oprávněn přezkoumávat závěry, k nimž dospěly soudy v rámci trestního řízení. To platí i za situace, kdy žalobce v podané žalobě obsáhle navrhoval doplnění dokazování, přičemž soud v rámci ústního jednání provedl důkazy smlouvami o dílo uzavřenými mezi žalobcem a společností BERDYCH plus s. r. o., kontrolním protokolem Nejvyššího kontrolního úřadu z července 2017, znaleckým posudkem Ing. Mráčka včetně jeho dodatku, vyjádřením Ing. Velíška na žádost žalobce a protokoly o výslechu svědků T., M., Ing. Nedvěda a Ing. Kramáře z hlavního líčení u Krajského soudu v Plzni. Tyto důkazy byly provedeny v řízení před orgány činnými v trestním řízení a před trestním soudem, žalovanému správnímu orgánu byly rovněž známy a žalovaný se s jejich obsahem vypořádal v napadeném rozhodnutí, respektive odkázal na jejich hodnocení provedené Fondem v rozhodnutí prvoinstančním. Zopakování těchto důkazů v řízení před soudem tak nemohlo vést ke změně ve skutkovém stavu, který správní orgány vzaly v úvahu při vydání napadených rozhodnutí obou stupňů.
50. Právě s ohledem na vázanost soudu rozhodnutími vydanými v trestním řízení soud neprovedl další žalobcem navržené důkazy, tj. důkaz spisem stavebního úřadu MÚ Rokycany, důkazem trestním spisem Krajského soudu v Plzni sp. zn. 2 T 3/2021, e-mailovou korespondencí mezi Ing. Kramářem a Ing. Nedvědem a důkazy svědeckými výpověďmi

svědků Ing. Kramáře, Ing. Nedvěda, M., T., P., B., F., Ing. Mráčka, J. a N., neboť nemohl dospět k jiným skutkovým závěrům, než k nimž dospěly soudy v trestním řízení (§ 77 odstavec 2 s. ř. s.).

51. Úvodem právního hodnocení důvodnosti podané žaloby soud považuje za vhodné na tomto místě dále předeslat, že podle judikatury Ústavního soudu z ústavních principů a zásad materiálního právního státu ovládajících fungování moci soudní vyplývá princip vázanosti soudu též i vlastním rozhodnutím, a to i tehdy, pokud není tato vázanost výslovně upravena v zákoně. Ústavní soud ve vztahu k občanskému soudnímu řízení konkrétně judikoval, že *„(t)ato vázanost se, inter alia, projevuje též v tom, že tentýž odvolací soud je povinen respektovat právní názor, který v téže věci vyslovil dříve, přičemž jediným relevantním důvodem odchýlení se od něj, odhlédne-li se od kasačního zásahu Nejvyššího soudu doprovázeného závazným právním názorem, může představovat podstatná změna v obsahu skutkového základu, která by zapříčinila vlastní neaplikovatelnost takového dříve vysloveného právního názoru.“* (Nález sp. zn. II. ÚS 1688/10 ze dne 9. 10. 2012.) Ústavní soud dodal, že pokud není splněn tento předpoklad, je nové rozhodnutí pro účastníky nepředvídatelné a překvapivé.
52. Nosné důvody citovaného nálezu jsou přitom plně přenositelné také na soudní řízení správní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu – dále též „NSS“ ze dne 9. 6. 2016, č. j. 9 As 39/2016 - 128 nebo rozsudek ze dne 22. 12. 2020, č. j. 8 As 193/2018 - 102, bod 39, výše citované rozsudky jsou dostupné, stejně jako všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu, též online na www.nssoud.cz).
53. Zdejší soud danu právní věc rozhodl rozsudkem ze dne 16. 3. 2022, č. j. 18 A 59/2021 - 82, který byl následně potvrzen rozsudkem NSS ze dne 1. 2. 2023, č. j. 2 Afs 73/2022 - 20. Městský soud v Praze je tak optikou výše uvedených závěrů Ústavního soudu i NSS vázán tímto svým předešlým rozhodnutím, a to tím spíše, že je vázán zjištěným skutkovým stavem, že provedenými důkazy nebylo možno tento stav změnit či zpochybnit, a že žalobce v podané žalobě v plné míře znovu zopakoval veškerou žalobní argumentaci, s níž se vypořádal osmnáctý senát zdejšího soudu a která byla (až na otázku odůvodnění výše aplikované sankce) aprobována Nejvyšším správním soudem v rozhodnutí o kasační stížnosti. V důsledku těchto okolností soud v dalších částech odůvodnění toliko odkáže a zrekapituluje tyto závěry a plně se soustředí na faktický rozsah své přezkumné činnosti v projednávané věci, jímž je náležité odůvodnění použití sankce ve výši 100 % poskytnuté dotace a to, zda správní orgány obou stupňů v novém řízení (po vrácení věci 18. senátem) dostály principu vázanosti právním názorem soudu.

Nedostatečně zjištěný skutkový stav

54. Žalobce v první řadě opětovně namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav věci a v této spojitosti i nesprávná zjištění uvedená v kontrolním protokolu ze dne 5. 9. 2018, nesprávná tvrzení ohledně projektové dokumentace a nejasnosti ohledně odkazu na projektovou dokumentaci vs. dokumentaci skutečného provedení stavby.
55. Na úvod považuje soud za vhodné ještě jednou shrnout podstatný obsah správního spisu. Žalobce nechal vypracovat projektovou dokumentaci na projekt v lednu 2012. V této projektové dokumentaci nebyla zahrnuta výstavba sypané hráze, ale pouze výstavba přepadu v dolní části vodního toku s výstavbou dopadové plochy. Následně proběhlo výběrové řízení na dodavatele, v jehož rámci byla odsouhlasena změna technických parametrů projektu, konkrétně výstavba sypané hráze. Tato skutečnost vyplývá ze zápisu z prohlídky staveniště

ze dne 13. 1. 2012. Realizace sypané hráze byla začleněna rovněž do smlouvy s dodavatelem, společností BERDYCH (v rámci ujednání o ceně díla), uzavřené dne 29. 10. 2012, jež je také součástí spisu.

56. Součástí spisového materiálu je rovněž dokumentace skutečného provedení stavby, která obsahuje realizaci sypané hráze. Na deskách dokumentace je uvedeno datum duben 2013, na jednotlivých výkresech je uveden duben 2012. Objednávka na zpracování dokumentace po realizaci stavebních prací byla vyhotovena v říjnu 2012, faktura byla vystavena dne 26. 10. 2012. Dle výpisu z účtu žalobce byla platba za projektovou dokumentaci odepsána dne 26. 4. 2013.
57. Žalobce podal žádost o dotaci dne 17. 10. 2012. K ní předložil projektovou dokumentaci z ledna 2012, souhlasné stanovisko MÚ Rokycany ze dne 23. 10. 2012 k zásahu do významných krajinných prvků a souhlasné stanovisko téhož úřadu k udržovacím pracím koryta ze dne 12. 10. 2012, jehož podkladem byla projektová dokumentace z ledna 2012. V žádosti o dotaci žalobce realizaci sypané hráze nezmínil.
58. Na základě těchto podkladů lze podle soudu dojít k závěru, že skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně a bez důvodných pochybností: veškeré dokumenty jsou součástí správního spisu, přičemž závěry uvedené v protokolu o kontrole jsou stejně tak podloženy výše zmíněnými dokumenty. Proto soud ani jeho závěry nepovažuje za nesprávné (nepodložené), jak tvrdí žalobce. Všechny výše uvedené skutečnosti jsou zaznamenány rovněž v protokole NKÚ, který prováděl kontrolu ve dnech od 3. 5. 2017 do 27. 7. 2017. Pro projednávanou věc není v tomto směru relevantní, zda žalobce naplnil účel projektu a naplnil stanovené indikátory, o čemž vypovídá protokol NKÚ, ale to, zda uvedl ve vztahu k žádosti o dotaci nepravdivé údaje.
59. K této rozhodné otázce soud zdůrazňuje, že z právě uvedeného jednoznačně vyplývá, že žalobce již před podáním žádosti o dotaci věděl, že v rámci projektu bude realizována sypaná hráz. Toho si byl vědom již od ledna 2012, neboť realizace sypané hráze byla dohodnuta na prohlídce staveniště dne 13. 1. 2012. Realizace projektu včetně sypané hráze byla součástí i smlouvy s dodavatelem BERDYCH. Ostatně sám žalobce toto nepopírá. V žádosti o dotaci proto žalobce jednoznačně uvedl nepravdivé údaje týkající se technických parametrů stavby. Kromě toho žalobce k žádosti předložil projektovou dokumentaci z ledna 2012, kde nebyla realizace sypané hráze uvedena, přestože dobře věděl, že tato již není aktuální. To současně znamená, že i MÚ Rokycany vydal své souhlasné stanovisko na základě neaktuální projektové dokumentace, když vycházel z neúplných údajů. Ze sdělení tohoto úřadu ze dne 11. 11. 2019, č. j. MeRo/5790-1/OŽP/19, přitom vyplývá, že skutečně provedené dílo neodpovídá předloženému ohlášení udržovacích prací. Podle tohoto sdělení byla na místě vybudována vodní nádrž, která je klasifikovaná jako vodní dílo a vyžaduje povolení vodoprávního úřadu.
60. Co se týče dřívější existence druhé projektové dokumentace, nelze přehlížet, že na výkresech dokumentace skutečného provedení stavby je jasně stanoveno datum *duben 2012*. Je tedy otázkou, jestli žalobce již v době podání žádosti neměl určitou podobu aktualizované projektové dokumentace k dispozici, jak tvrdí správní orgány. I pokud by tomu však nebylo (na deskách je uvedeno datum *duben 2013* a platba za dokumentaci byla provedena až v dubnu 2013), nic to nemění na závěru, že žalobce uvedl do žádosti o dotaci nepravdivé prohlášení týkající se technických parametrů stavby. Tento postup nelze obhájit, jak to činí žalobce ve vztahu k potřebě vyhotovit novou projektovou dokumentaci, neboť to

neomlouvá jeho úmyslné uvedení nepravdivých údajů v žádosti o dotaci (bez ohledu na to, jestli bylo namíste vypracovat novou projektovou dokumentaci či nikoliv).

61. Lze tedy uzavřít, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně, a to i přes absenci místního šetření v rámci *ex post* kontroly. Ve vztahu ke klíčovému závěru správních orgánů (uvádění neaktuálních, resp. nepravdivých údajů) by místní šetření nemohlo ničeho změnit, obdobně jako by v tomto ohledu nemohly nic změnit ani žalobcem navržené výsledky kontrolou pověřených zaměstnanců. Žalobce jako důkaz též navrhoval znalecký posudek srovnávající rozsah a typ projektové dokumentace z ledna 2012 a dubna 2013. Provedení důkazu znaleckým posudkem by bylo zcela nadbytečné a v rozporu se zásadou hospodárnosti správního řízení. Žalobci je kladeno za vinu uvedení nepravdivého prohlášení v žádosti o dotaci, nikoliv to, do jaké míry se jednotlivé dokumentace liší, či zda změny v projektu byly potřebné a zda splňují svůj účel. Stejně tak námitka týkající se fotodokumentace není rozhodná pro projednávanou věc, neboť z hlediska toho, co správní orgány žalobci vytýkají, není podstatná samotná realizace projektu ani účel jeho naplnění, ale to, že žalobce neuvedl do žádosti o dotaci správné a pravdivé údaje.
62. Přestože o pochybení žalobce nemůže být sporu, soud zároveň nepřehlédl, že žalobce následně, tj. po podání žádosti o dotaci, ale ještě před žádostí o její proplacení, oznámil změnu projektu v podobě realizace sypané hráze, a to prostřednictvím hlášení o změnách dne 27. 5. 2013. Fond přitom tuto změnu schválil. Nicméně tato skutečnost nemůže mít vliv na prvotní pochybení žalobce, neboť do žádosti o dotaci uvedl jednoznačně nepravdivé údaje a předložil neaktuální projektovou dokumentaci.

Další zjištěné rozpory a namítaná pochybení

63. Jak vyplývá z předchozích částí tohoto rozsudku, správní orgány - kromě pochybení spočívajících v předložení neaktuální projektové dokumentace (pominutí plánované sypané hráze) - identifikovaly ještě další pochybení žalobce, která přistupují ke shora popsaným závěrům. Rovněž v tomto směru dal soud správním orgánům za pravdu.
64. Správní orgány žalobci vytýkaly určitou nelogičnost, když žalobce v žádosti o dotaci uvedl povodeň z léta 2012, výběrové řízení ale bylo vypsáno již v lednu 2012. Žalobce uvedenou nesrovnalost vysvětlil tak, že se udály obě povodně, v létě 2011 i 2012, a pokud došlo k několika povodňovým aktivitám v Pravidlech povoleném období tří let, je na uvážení žadatele, kterou povodeň uvede v žádosti o dotaci.
65. Ze správního spisu vyplynulo, že povodeň z roku 2012 byla potvrzena MÚ Rokycany sdělením ze dne 28. 1. 2013, č. j. MeRo/486-1/OŽP/13. Zároveň bylo v potvrzení Obecního úřadu Němčovice ze dne 27. 1. 2013, č. j. 51/013, uvedeno, že dne 20. 6. 2012 došlo v důsledku silného přívalového deště k vodní erozi ze zemědělských pozemků v lokalitě Žíkov a následně ke smyvu ornice, v důsledku čehož došlo při nahromadění erozních půdních sedimentů ve spodních částech svahů k poškození pozemků parc. č. 1125/2 a 1126 v kat. území Olešná u Radnic.
66. Stejně tak byla potvrzena povodňová aktivita z roku 2011, a to sdělením Obecním úřadem Němčovice ze dne 24. 5. 2017, č. j. 096/017, dle nějž dne 6. a 7. 6. 2011 došlo v důsledku silného přívalového deště k vodní erozi ze zemědělských pozemků v lokalitě Žíkov a následně ke smyvu ornice, v důsledku čehož došlo při nahromadění erozních půdních sedimentů ve spodních částech svahů k poškození pozemků parc. č. 1125/2 a 1126 v kat. území Olešná u Radnic. Dále je obsahem spisu sdělení MÚ Rokycany, odboru životního

prostředí ze dne 26. 7. 2017, č. j. MeRo/3743/OŽP/17, vážící se k povodňovým škodám vzniklým v červnu 2011.

67. Z uvedeného je zřejmé, že k povodňové aktivitě došlo jak v létě 2011, tak v létě 2012. Žalobce výběrovým řízením reagoval na škody způsobené povodňovou aktivitou v létě 2011. V té době ovšem nemohl očekávat, že přijde nová povodňová aktivita v létě 2012. Následně žalobce v říjnu 2012 požádal o dotaci, přičemž v žádosti uvedl povodeň z roku 2012. V uvedeném postupu neshledává soud žádné pochybení ze strany žalobce. Je logické, že v žádosti uvedl poslední povodňovou aktivitu, neboť ta musela zanechat nejvíce aktuální škody. Z pravidel přitom vyplývá (Část B, Podopatření II.2.4.1 Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření, kap. 10, přílohy pro záměr b) Pravidel), že „datum průběhu povodně/přítalového deště nesmí být starší 3 let od data podání Žádosti o dotaci“. Je proto nerozhodné, zda byla žalobcem uvedena povodeň z roku 2011 anebo 2012. V této dílčí otázce proto soud dal žalobci za pravdu.
68. Naopak, co se týče smlouvy se společností BERDYCH, žalobce měl dle správních orgánů uzavřít dvě smlouvy, první před podáním žádosti o dotaci dne 24. 2. 2012, druhou dne 29. 10. 2012, aby splnil podmínku části A, písm. f) Pravidel. Dle této podmínky „výdaje, na které může být poskytnuta dotace, jsou realizovány z hlediska času následovně, pokud není ve specifických podmínkách Pravidel uvedeno jinak: od zaregistrování Žádosti o dotaci do data předložení Žádosti o proplacení – ostatní výdaje“. Skutečnost, že byly uzavřeny dvě smlouvy, žalobce nijak nepopřel. Uvedl při tom ale, že se lišily pouze v termínu zahájení realizace projektu – dle první smlouvy měla být realizace zahájena dne 1. 3. 2012 a dle druhé smlouvy 1. 11. 2012. Dle názoru soudu tak z jednání žalobce jasně vyplývá účelovost, neboť aby došlo ke splnění podmínek Pravidel, uzavřel totožnou smlouvu, pouze s jiným termínem zahájení realizace projektu. Bylo by přitom logické, aby v případě změn smluvního vztahu s dodavatelem uzavřel například pouze dodatek k původní smlouvě. Jak ale uvedl žalovaný ve svém vyjádření k žalobě, v takovém případě by nesplnil uvedenou podmínku, protože by žádal o dotaci na projekt, na který již má uzavřenou smlouvu o dílo. Žalobce tedy účelově posunul realizaci projektu tak, aby byly výdaje na projekt kryty poskytnutou dotací.
69. Obdobně neobstojí námitka, že všechny uplatněné výdaje byly skutečně realizovány, což si mohly správní orgány ověřit kontrolou na místě. Správní orgány totiž výslovně nepopřely, že by určité položky nebyly zrealizovány – žalobce ostatně ani konkrétně netvrdil konkrétní výdaje, jež mu snad z tohoto důvodu nebyly uznány. Správní orgány shledávaly pochybení v tom, že určité položky byly zrealizovány a fakturovány i přes to, že do původní dokumentace přiložené k žádosti nebyly zaneseny. Jednalo se totiž o položky, které souvisely s realizací sypané hráze. K tomuto závěru nebylo nutné provést kontrolu na místě, neboť tato zjištění vyplývají z listinných důkazů, konkrétně z projektové dokumentace z ledna 2012, z dokumentace skutečného provedení stavby a ze žádosti o dotaci.
70. Stejně tak námitka žalobce, dle níž měla výtku vztahující se k porušení vodoprávních či stavebních předpisů směřovat příslušnému úřadu, není důvodná. Pochybení v tomto ohledu spočívá na straně žalobce, neboť ten předložil MÚ Rokycany neaktuální projektovou dokumentaci. MÚ Rokycany tak nemohl vycházet ze všech relevantních a úplných informací při vydání souhlasného stanoviska k udržovacím pracím na korytu ze dne 12. 10. 2012. Žalobci přitom nebylo vytýkáno to, že porušil vodoprávní či stavební předpisy, pokud společně s ohlášením předložil neaktuální dokumentaci, ale to, že v důsledku nesprávných

vstupních informací byly společně se žádostí o dotaci předloženy i neodpovídající závěry příslušného úřadu.

71. Již jen pro pořádek a úplnost pak soud dodává, že jako důvodnou neshledal ani námitku týkající se přebírání argumentace orgánů činných v trestním řízení. Předmět zde posuzované věci je odlišný od předmětu trestního řízení vedeného se žalobcem. V posuzovaném případě je předmětem řízení zákonnost napadeného rozhodnutí, jímž byla žalobci stanovena povinnost vrátit poskytnutou dotaci. V trestním řízení je předmětem řízení posouzení naplnění skutkové podstaty trestného činu. Žalobci nemohla být případným využitím některých argumentů policejního orgánu způsobena újma, pokud odpovídají zjištěnému skutkovému stavu věci.

Porušení § 36 odst. 3 správního řádu

72. Žalobce dále namítal, že sdělení MÚ Rokycany ze dne 11. 11. 2019 nebylo součástí správního spisu a nemohl se s ním před vydáním prvostupňového rozhodnutí seznámit.
73. V době vydání zrušeného prvostupňového rozhodnutí ze dne 28. 8. 2020, č. j. SZIF/2020/0553655, byl žalobce poučen o právu seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu dne 3. 7. 2019, společně se zahájením řízení o vrácení dotace, nicméně zmíněné sdělení MÚ Rokycany bylo založeno do spisu až poté, kdy žalobce do spisu nahlížel. Následně Fond žalobce k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí nevyzval, přitom na uvedené sdělení ve svém prvostupňovém rozhodnutí odkazoval.
74. K otázce povinnosti seznámit účastníka řízení s podklady pro vydání rozhodnutí se již několikrát vyjádřil Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 14. 11. 2006, č. j. 7 A 112/2002 - 36, NSS zdůraznil, že „(s)myslem [...] je umožnit účastníku řízení, aby ve fázi před vydáním rozhodnutí, tedy poté, co správní orgán ukončil shromažďování podkladů rozhodnutí, mohl uplatnit své výhrady, resp. učinit procesní návrhy tak, aby rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci“. V rozsudku ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009 - 243, ovšem NSS uvedl, že „(n)ení samo o sobě porušením § 36 odst. 3 správního řádu, pokud správní orgán souběžně s oznámením o zahájení správního řízení stanoví jednak lhůtu, ve které lze navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy, a rovněž následnou lhůtu, ve které se účastníci mohou vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Vždy je třeba zkoumat, zda poté, kdy účastník v souladu s poučením postupoval, byl správní spis následně doplňován či nikoli, a zda tak účastník měl faktickou možnost se s úplným správním spisem seznámit“.
75. Žalobce také neuvádí, jakým konkrétním způsobem měl být zkrácen na svých právech tím, že nebyl seznámen s uvedeným sdělením. Jeho námitka zůstala pouze v obecné rovině. Z rozsudku NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 28/2011 - 78, přitom vyplývá, že „(n)amítl-li žalobce v posuzované věci nemožnost seznámit se s podklady pro rozhodnutí, je [...] pro úspěšnost dané námítky nezbytné, aby žalobce upřesnil podklady, jež neměl k dispozici, a jakým způsobem takové pochybení správního orgánu mohlo ovlivnit vydané meritorní rozhodnutí. Jinak řečeno, žalobce musí popsat, co by se změnilo v případě, kdyby k takové procesní vadě nedošlo.“ Z novější judikatury odkazuje soud v této souvislosti např. na rozsudky NSS ze dne 11. 10. 2018, č. j. 7 Azs 284/2018 - 28, nebo ze dne 6. 9. 2018, č. j. 7 As 225/2018 - 116.
76. Přestože se tedy Fond jistě dopustil pochybení při vydání zrušeného prvostupňového rozhodnutí ze dne 28. 8. 2020, č. j. SZIF/2020/0553655, když žalobce nevyzval, aby se seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí poté, co bylo do spisu založeno sdělení MÚ

Rokycany, tuto vadu již při vydání nového rozhodnutí ze dne 26. 9. 2023, č. j. SZFI/2023/0621145, napravil tím, že žalobci tento dokument doručil k vyjádření dne 2. 8. 2023. Žalobce tohoto práva využil, když dne 10. 8. 2023 doručil Fondu své vyjádření. V rámci nového řízení tak bylo toto pochybení Fondem napraveno a k porušení procesních práv žalobce nedošlo.

Lhůta vázanosti projektu

77. Žalobce dále namítal, že lhůta vázanosti uplynula před zahájením kontroly *ex post* a v této závazné lhůtě nedošlo k porušení žádné z podmínek.
78. Nejprve je nutné odlišit otázku lhůty vázanosti projektu na účel a otázku lhůty k provádění kontrol splnění podmínek projektu.
79. Lhůta vázanosti projektu na účel je stanovena v části B, kap. 9, bod b) 1 Pravidel, a činí pět let od data podpisu Dohody. Dle části A, kap. 1, písm. y) Pravidel je lhůtou vázanosti myšlena doba trvání závazku, uvedená ve specifických podmínkách Pravidel, resp. v Dohodě, po kterou je příjemce dotace povinen splňovat účel projektu a dodržovat specifické podmínky z Dohody. Lhůta vázanosti na účel začíná běžet od data podpisu Dohody. Z uvedeného je zřejmé, že lhůta vázanosti projektu na svůj účel je doba, ve které musí být plněn účel projektu. Co se týče plnění účelu projektu, není přitom žalobci ničeho vytýkáno.
80. Skutečnost, že je účel projektu plněn, nemá vliv na to, zda došlo k porušení jiných podmínek Pravidel ve spojitosti s podáním žádosti o dotaci. Zde naopak hraje roli případná lhůta k provádění kontrol. Dne 20. 8. 2015 přitom byla žalovaným schválena změna Pravidel, která opravňuje Fond k provádění kontrol po dobu deseti let od proplacení dotace. V tomto ohledu přitom platí, že Pravidla v části A, kap. 16, bod 1 umožňují provést změnu nebo zpřesnění dotačních podmínek. Jelikož byla žalobci dotace proplacena dne 16. 9. 2013, mohl Fond zahájit dne 18. 7. 2018 kontrolu *ex post*, neboť desetiletá lhůta dosud neuplynula.

Výše vrácené dotace

81. Žalobce dále – stejně jako ve svém odvolání – zopakoval námitku, že uložená sankce je příliš tvrdá a zcela likvidační po všech stránkách. Žalobce je přesvědčen, že část A, kap. 3, písm. l) Pravidel splnil, účel projektu byl řádně realizován a projekt byl po dobu vázanosti plněn v požadovaném rozsahu. Žalobce tedy namítal nepřiměřenost krácené výše dotace.
82. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 3. 2021, č. j. 4 Afs 253/2020 - 31, publikovaném pod č. 4176/2021 ve Sbírce NSS, který navázal na závěry, k nimž dospěl rozšířený senát tohoto soudu v usnesení ze dne 30. 10. 2018, č. j. 1 Afs 291/2017 - 33, č. 3854/2019 Sb. NSS, připomněl, že rozšířený senát zdůraznil, že „(j)ednou z elementárních zásad působení práva ve společnosti je, že zásahy veřejné moci do právní sféry fyzických a právnických osob musí být přiměřené. Ve vztahu k rozhodování o odvodu za porušení rozpočtové kázně to znamená, že při ukládání odvodu nelze abstrahovat od závažnosti porušení dotačních podmínek [...]. [P]ři stanovení výše odvodu je třeba zvažovat všechny podstatné okolnosti konkrétního porušení rozpočtové kázně a vycházet z principu přiměřenosti, tedy rozumného poměru mezi závažností porušení rozpočtové kázně a výší za ně předepsaného odvodu.“ Tyto závěry byly činěny na podkladě ustanovení § 44a odst. 4 zákona č. 215/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Podle čtvrtého senátu NSS jsou ovšem přenositelné i na zákon o SZIF.

83. Konkrétně a přiléhavě pro nyní projednávanou věc kasační soud v rozsudku č. j. 4 Afs 253/2020 - 31 judikoval, že „není dán rozumný důvod pro rozlišování mezi zákonem o rozpočtových pravidlech a zákonem o SZIF, neboť oba právní předpisy se týkají dotací z veřejných prostředků, které představují obdobné dobrodíní ze strany státu. Závěry přijaté rozšířeným senátem zdejšího soudu ve výše uvedeném usnesení je tedy třeba vztáhnout jak na odvod za porušení rozpočtové kázně podle rozpočtových pravidel, tak i na vrácení dotace podle zákona o SZIF, k němuž došlo v posuzované věci.“
84. NSS tak jasně dovodil, že aplikaci zásady přiměřenosti při stanovení výše odvodu za porušení rozpočtové kázně v režimu rozpočtových pravidel je třeba vztáhnout rovněž na rozhodování o vrácení dotace podle § 11a zákona o SZIF. Žalovaný rozhodoval o vrácení dotace právě podle tohoto ustanovení.
85. Soud nijak nerozporuje, že ustanovení § 11a zákona o SZIF neobsahuje zmocnění ke správní úvaze o výši uložené sankce a neobsahuje jej ani část A, kapitoly 3, písm. l) Pravidel, která se týká uvedeného snížení částky dotace. Přesto je žalovaný povinen přiměřenost výše sankce posuzovat. Tato povinnost vyplývá přímo z ústavních práv žalobce. Uzavřením Dohody a splněním podmínek pro vyplacení dotace vzniká příjemci dotace veřejné subjektivní majetkové právo na dotaci, které podléhá ochraně vlastnického práva dle čl. 11 Listiny základních práv a svobod (viz např. nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 12/14). Do vlastnického práva chráněného čl. 11 Listiny lze zasáhnout, avšak zásah musí sledovat legitimní účel a splňovat podmínku přiměřenosti.
86. Jak již bylo opakovaně soudem výše uváděno, ke stanovení výše vrácené dotace a jejímu odůvodnění se již vyjádřil zdejší soud ve svém zrušujícím rozsudku ze dne 16. 3. 2022, č. j. 18 A 59/2021 - 82, kdy v odst. 69 a násl. uvedl, že nelze aprobovat názor žalovaného, že uložená sankce je zcela v souladu s Pravidly, která za příslušné porušení stanoví konkrétní sankci (v tomto případě sankci C – 100 %). Městský soud dospěl k závěru, že je třeba se zabývat tím, zda výše vrácení dotace není zcela nepřiměřená ve vztahu k porušení podmínek dotace. Konkrétně je třeba hodnotit poměr mezi závažností porušení podmínek dotace, které v posuzované věci spočívá v uvedení nesprávných údajů (ohledně dílčí části celého projektu) v žádosti o dotaci a výši finančních prostředků (poskytnuté dotace), jež je příjemce dotace povinen vrátit v důsledku tohoto porušení Pravidel.
87. Žalovaný tak byl ve svém novém rozhodnutí povinen posoudit otázku přiměřenosti uložené sankce, a to i přesto, že Pravidla jasně stanoví za uvedené porušení sankci ve výši 100 %.
88. Rozhodnutí žalovaného o podaném odvolání tvoří spolu s rozhodnutím prvoinstančním jeden celek (např. rozsudek NSS ze dne 29. 11. 2012, čj. 4 Ads 97/2012 - 66, bod 41 a judikatura tam citovaná), není proto pochybením, pokud odvolací orgán za situace, kdy se zcela ztotožní se závěry prvoinstančního rozhodnutí, na toto rozhodnutí odkáže (viz strany 14 – 17 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Soud ověřil, že Fond ve svém novém rozhodnutí podrobně uvedl, z jakých důvodů je sankce C – 100 % zcela přiměřená (str. 33 - 36 prvostupňového rozhodnutí). Zejména znovu uvedl, že žalobce byl pravomocně rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 4. 2022, č. j. 2 T 3/2021 - 1095, který nabyt právní moci dne 9. 12. 2022, odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání tří roků, přičemž se výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v trvání čtyř roků, a to za spáchání zločinu dotačního podvodu podle ustanovení § 212 odst. 1 a odst. 5 písm. c) trestního zákoníku, a za spáchání zločinu poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 260 odst. 1, odst. 4 písm. c) trestního zákoníku, jehož se žalobce dopustil tím, že v žádosti

o poskytnutí dotace uvedl nepravdivé údaje a podstatné údaje zamlčel, a způsobil takovým činem značnou škodu, a dále že předložil nepravdivé a nesprávné doklady a uvedl nepravdivé údaje a zatajil údaje.

89. Fond na základě výše uvedených okolností, které vyplynuly v rámci trestního řízení, má za to, že všechny činnosti, které příjemce dotace uvedl jako cíle v žádosti o dotaci a které byly rovněž uvedeny v souhrnné technické zprávě, nejsou způsobilé pro poskytnutí dotace, neboť dle znaleckých posudků vyhotovených pro potřeby trestního řízení je zcela evidentní, že některé práce fakturované dle položek v zadávacím řízení, na které byla vyplacena dotace, nebyly provedeny vůbec, některé byly rozpočtovány duplicitně, případně byly předraženy. V trestním řízení bylo dále prokázáno, že vlastní původní záměr žalobce, a to zbudování menšího rybníku pro chov ryb, popírá účel, k jakému byla dotace poskytnuta, tedy zbudování protipovodňových opatření. Krajský soud v Plzni uvedl, že záměr příjemce dotace vybudovat rybník k chovu ryb podporuje i fakt, že již v průběhu stavby byl vybudován odběrný objekt s PVC potrubím, napájící právě budoucí rybník, což je doloženo fotografiemi založenými v trestním spise.
90. Závěrem Fond poukázal na závěry znaleckého posudku, ze kterých vyplývá, že projekt nemá kladný vliv na protipovodňovou ochranu zájmového území, proto lze konstatovat, že účel daného dotačního opatření nebyl vůbec splněn. Fond je proto názoru, že projekt je nezpůsobilý pro poskytnutí dotace jako celek a nelze z výše uvedených důvodů ani uvažovat o tom, že by měla být příjemci dotace ponechána část dotace na některou činnost, kterou příjemce dotace deklaroval v žádosti o dotaci a tím zmírnit původně uloženou sankci C – vrácení 100 % částky dotace.
91. Pokud tedy žalobce poukazuje na údajnou nepřiměřenost sankce v podobě snížení dotace o 100 %, nelze mu v této argumentaci jakkoli přisvědčit. Žalobce zatajil údaje, uvedl či předložil nesprávné a nepravdivé doklady, v konečném důsledku žalobce popřel smysl dotace jako takové. Z toho důvodu má městský soud za to, že správnými orgány uplatněná sankce C – 100 % je naprosto proporcionální vůči pochybení žalobce, a to nejen s ohledem na shora uvedené, ale také s ohledem na to, že nebyl naplněn účel projektu, tedy snížení nebezpečí vzniku povodní, respektive omezení jejich možných následků, ba naopak, spíše došlo ke zcela opačnému efektu, a navíc žalobcův postup byl natolik protiprávní, že byl shledán v rámci trestněprávní odpovědnosti vinným i ze zločinu podvodu.

Závěr a náklady řízení

92. Soud neshledal důvodnou ani námitku, v níž žalobce namítal, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor osmnáctého senátu Městského soudu v Praze a Nejvyššího správního soudu, pokud jde o odůvodnění aplikované sankce, proto na základě shora uvedeného dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
93. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 24. října 2024

Mgr. Marek Bedřich
předseda senátu